

Datum : 26 april 2013

Volwaardige plaats voor forensische geneeskunde dringend gewenst

De opleiding op het gebied van de forensische geneeskunde laat te wensen over. Dat is opmerkelijk, gezien het belang dat de samenleving hecht aan de taken die tot dit vakgebied behoren. Forensisch artsen voeren bij een melding van mogelijk niet-natuurlijk overlijden een lijkschouw uit, en ze doen sporenonderzoek bij seksueel geweld of mishandeling. Ook zijn zij belast met de zorg voor arrestanten. Op dit moment is de kwaliteit in de beroepspraktijk echter lang niet altijd gegarandeerd. Bovendien hebben artsen in andere disciplines vaak niet de vereiste kennis van de eerste stappen - melden, sporen veiligstellen - in een medisch-forensisch traject. Dit vraagt dan ook om een samenhangend pakket maatregelen. Aldus de Gezondheidsraad in een advies dat vandaag wordt aangeboden aan de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

Volwaardige plaats in de basisopleiding geneeskunde

Een eerste noodzakelijke stap is om de forensische geneeskunde een volwaardige plaats te geven in de bestaande basisopleiding geneeskunde. Artsen in uiteenlopende disciplines kunnen immers te maken krijgen met niet-natuurlijke sterfgevallen of verdachte vormen van letsel. Herkennen zij die niet als zodanig, dan vindt geen forensische lijkschouw of nader onderzoek plaats door een forensisch arts, en gaan sporen verloren. Er zijn aanwijzingen dat dit geregeld voorkomt. Ook in specifieke vervolgopleidingen is meer aandacht nodig voor forensisch-medische aspecten; denk aan de huisarts-, kinder- en de ouderengeneeskunde en de opleiding tot spoedeisende hulp arts.

Volwaardige plaats voor de forensisch-medische specialisatie

Ten tweede moet de forensische geneeskunde zich ontwikkelen tot een volwaardige medische discipline. Momenteel is de vervolgopleiding daarvoor te kort en biedt zij te weinig praktijkervaring, en ook dat is slecht voor de kwaliteit. Een opleidingsduur van drie jaar is daarom gewenst. Ook de financiering moet net zo geregeld worden als in andere vervolgopleidingen. Op dit moment moeten studenten de opleiding nog zelf bekostigen, of een werkgever, bijvoorbeeld een GGD, bereid vinden dit te doen. De instroom blijft daardoor achter. Doen we niets, dan ontstaat een nijpend tekort. Van groot belang is ook een stevige academische inbedding, middels een leerstoel en

bijbehorende onderzoeksgroep. De aantrekkelijkheid en status van het vak zullen daardoor toenemen, maar het is evenzeer van belang voor het ontwikkelen van *evidence based* richtlijnen voor een verantwoorde beroepsuitoefening. Ook daaraan ontbreekt het momenteel.

Professionalisering van de beroepspraktijk

Het werk organiseren in grotere regio's, waarvan ook om andere redenen al sprake is, kan ertoe bijdragen dat forensisch artsen een volwaardige portefeuille taken krijgen. Nu worden die vaak versnipperd uitgevoerd, en deels door huisartsen. Forensisch artsen leren daardoor lang niet altijd alle onderdelen van hun vak beheersen, wat weer kan leiden tot ondermaatse rapportages en weinig effectieve optredens in de rechtbank. Mocht er gewerkt gaan worden met Europese aanbesteding van forensisch-medisch werk, dan zullen heldere kwaliteitseisen nog extra van belang zijn.

Samenstelling commissie:

- prof. dr. W.A.B. Stalman, vice-voorzitter/decaan raad van bestuur VU medisch centrum, Amsterdam, *voorzitter*
- dr. mr. C. Das, arts M&G, forensisch arts, hoofd forensische geneeskunde GGD Amsterdam; opleider forensische geneeskunde NSPOH, Amsterdam • mr. dr. W.L.J.M. Duijst, forensisch arts GGD IJsselland; senior onderzoeker, Radboud Universiteit Nijmegen • prof. dr. P de Knijff, hoogleraar populatie genetica en evolutie genetica, Leids Universitair Medisch Centrum • prof. dr. J. Meulenbelt, • hoogleraar klinische toxicologie, Institute for Risk Assessment Sciences, Universiteit Utrecht; hoofd Nationaal Vergiftigingen Informatie Centrum, Universitair Medisch Centrum Utrecht • dr. H.G.T. Nijs, forensisch arts KNMG, Nederlands Forensisch Instituut, Den Haag • mr. M.C.W.M. van Nimwegen, procureur-generaal, Openbaar Ministerie, College van Procureurs-Generaal, Den Haag • prof. dr. A. Patka, hoogleraar spoedeisende hulp, Erasmus MC, Rotterdam • dr. E.M. van de Putte, kinderarts algemene pediatrie/sociale pediatrie, Universitair Medisch Centrum Utrecht • prof. dr. R.J.P.M. Scholten, hoogleraar klinische epidemiologie in het bijzonder de evidence-based medicine, Academisch Medisch Centrum, Universiteit van Amsterdam; directeur Dutch Cochrane Centre, Amsterdam • dr. M.B.M. Soethout, onderwijscoördinator sociale geneeskunde VU medisch centrum Amsterdam • C.J. in 't Veld, huisarts, Brielle; tot 1 januari 2012 hoofd van de afdeling Implementatie, Nederlands Huisartsen Genootschap • prof. dr. R.R.J.M. Vermeiren, hoogleraar kinder- en jeugdpsychiatrie Curium-LUMC, Leiden Universiteit Medisch Centrum; hoogleraar forensische kinder- en jeugdpsychiatrie VU Medisch Centrum, Amsterdam • dr. R. Visser, forensisch patholoog n.p., Riemst (België) • H. Vissers, kwartiermaker politie Zuidwest-Nederland, Tilburg • mr. D.I.M.J. Hoefnagel, directie Macro-Economische Vraagstukken en Arbeidsvoorwaardenbeleid, ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, Den Haag, *waarnemer* • mr. drs. B.E. Mooijman-Venema, directie Rechtsbestel, ministerie van Veiligheid en Justitie, Den Haag, *waarnemer* • dr. J.W.A. Ridder-Numan, directie Onderzoek en Wetenschapsbeleid, ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, Den Haag, *waarnemer* • dr. B.C. Godthelp, Gezondheidsraad, Den Haag, *secretaris*

De publicatie Forensische geneeskunde ontleed; naar een volwaardige plaats voor een bijzondere discipline (nr. 2013/04) is te downloaden van www.gr.nl en in een papieren versie op te vragen bij het secretariaat van de Gezondheidsraad, e-mail: order@gr.nl. Nadere inhoudelijke inlichtingen verstrekt dr. B.C. Godthelp, tel. (070)340 55 21, e-mail: bc.godthelp@gr.nl.